

Plan van aanpak: Impactanalyse basistaken

---

1. Inleiding

Aanleiding

De ODG kent 3 takenpakketten: basistakenpakket, milieutakenpakket en het wabo-takenpakket. Alle deelnemers brengen tenminste het basistakenpakket in. Vijf van de elf deelnemers (na herindeling Eemsdelta) hebben momenteel alleen het basistakenpakket ingebracht.

Eind 2018 is in het AB geconstateerd dat deelnemers het basistakenpakket verschillend interpreteren. Een werkgroep heeft de basistaken nader onderzocht. Voor het overgrote deel van het takenpakket is er een gedeeld beeld, echter op drie onderdelen bleef er een verschil van inzicht. Dit leidde ertoe dat het bestuur de heer Struiksma om een second opinion heeft gevraagd. De heer Struiksma heeft op 13 januari 2020 zijn bevindingen met het AB gedeeld.

De heer Struiksma concludeert: “van een ooit bij gemeenten aanwezig idee dat uitsluitend complexe en bovengemeentelijke taken door omgevingsdiensten zouden moeten worden uitgevoerd is in de vormgeving van het nieuwe stelsel weinig meer te bespeuren. Dit wordt veroorzaakt door de met de Omgevingswet beoogde stroomlijning en versimpeling van de milieuregelgeving, maar ook omdat een coherente en overzichtelijke uitvoering van milieutaken voorop staat.”

Op 26 maart 2020 heeft het AB besloten om de werkgroep Basistaken de opdracht te geven om te onderzoeken wat de impact is indien de basistaken conform de Omgevingswet (lijn Struiksma) worden ingebracht.

Doel en resultaat

Het doel van het onderzoek is om de impact van verandering in taakverdeling rondom de basistaken (lijn Struiksma) in beeld te brengen. De impact spitst zich toe op:

- De omvang van het in te brengen takenpakket
- De dienstverlening van de ODG
- De opdrachtgeversrol door deelnemers
- De organisatorische, personele en financiële consequenties

In dit plan staat hoe de impactanalyse tot stand komt en gaat in op de onderwerpen die onderzocht moeten worden. Ook is een planning opgenomen, waaruit duidelijk wordt wanneer acties nodig zijn en wanneer besluitvorming gepland is. Het onderzoek mondt uit in een beknopte rapportage waarin de impact in beeld is gebracht voor de verschillende deelnemers en de ODG. Het rapport dient als basis voor besluitvorming in gemeenten en in het bestuur van de Omgevingsdienst.

Verantwoording

Dit plan van aanpak is opgesteld op basis van het voorwerk van de werkgroep basistaken (september 2019), de second opinion van de heer Struiksma (januari 2020), besluitvorming in het AB (maart 2020) en een (video)overleg met alle basistaakgemeenten (april 2020). De werkgroep deelt dit plan van aanpak ter informatie met het dagelijks en algemeen bestuur van de ODG.

Plan van aanpak: Impactanalyse basistaken

2. Visie op de opdracht

Scope van het onderzoek

Dit onderzoek focust zich op de inbreng van de basistaken conform de Bor (huidig) en de Omgevingswet (toekomst). Hierbij wordt uitgegaan van de lijn van Struiksma. Uit de rapportage van de werkgroep Basistaken van september 2019 volgt dat de discussie over de basistaken zich toespitst op drie onderwerpen:

- Meldingen BBK;
- Sloopmeldingen waarbij een asbestinventarisatie een vereiste is;
- Milieu-belastende activiteiten.

Ook in deze impactanalyse vormen deze drie onderwerpen de basis voor het onderzoek. In het verlengde van de vraagstelling kan de vraag naar boven komen of de gemeente nog wel robuust genoeg is om de resterende milieutaken zelf uit te voeren. Dit vormt geen onderdeel van het onderzoek. Desgewenst kan een deelnemer hiertoe individueel in overleg met de ODG treden.

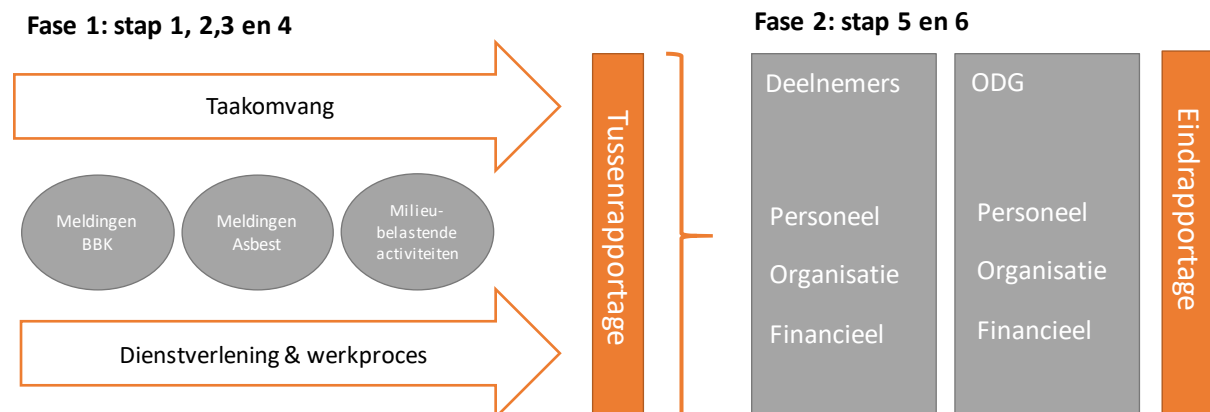
Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet was voorzien op 1 januari 2021, maar deze is onlangs uitgesteld. Een nieuwe invoeringsdatum wordt in mei 2020 bekend. Uitgaande van een beperkt uitstel wordt de Omgevingswet als vertrekpunt voor de impactanalyse gehanteerd. Om de impact op basis van de Omgevingswet te bepalen zal de werkgroep aannames doen om de taakomvang te bepalen. Indien nodig zullen er meerdere scenario's worden ontwikkeld en aan het bestuur worden voorgelegd.

Als tussenstap wordt ook de taakomvang op basis van het huidige wettelijk kader (het Besluit omgevingsrecht) in beeld gebracht. Deze tussenstap maakt het gemakkelijker om – voor alle gemeenten – op vergelijkbare wijze de impact van de Omgevingswet te maken.

Gefaseerde aanpak

Voorgesteld wordt om een fasering in de aanpak aan te brengen. De werkgroep focust zich in de eerste fase op het in beeld brengen van de taakomvang, werkprocessen en dienstverlening. Hiermee ontstaat een scherp en gedeeld beeld van de taken die onder het basistakenpakket vallen. In fase 2 wordt op basis van dit beeld bepaald wat de consequenties zijn voor de ODG en deelnemers.

Plan van aanpak: Impactanalyse basistaken

Ten aanzien van de personele consequenties wordt hierbij de impact in beeld gebracht in termen van formatieplaatsen. Of en op welke wijze invulling wordt gegeven aan overgang van personeel maakt geen onderdeel uit van de impactanalyse. Dit zal een vervolgstap zijn indien een deelnemer op basis van de resultaten van het onderzoek het voornemen heeft om taken bij de ODG in te brengen.

Afstemming en communicatie

Het onderzoek leidt niet direct tot personele consequenties, maar het kan wel een opmaat hiertoe zijn. Geadviseerd wordt om de ondernemingsraad te informeren over het onderzoek.

Vanuit iedere basistaak opdrachtgever is er een medewerker aanwezig in de werkgroep Basistaken. Deze medewerker heeft naast een inhoudelijke inbreng in de werkgroep ook de taak om binnen de eigen gemeente betrokkenen te informeren over de voortgang en tussentijdse resultaten. De projectleider vanuit de ODG verzorgt de informatievoorziening richting het management en bestuur van de ODG.

Tijdens de werkgroep vergaderingen is de communicatie een vast punt op de agenda. Hiermee wordt getracht de informatievoorziening zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen.

Plan van aanpak: Impactanalyse basistaken

3. Plan van aanpak

Voor alle drie de eerder benoemde onderdelen worden de volgende zes stappen doorlopen. Stap 2 en 3 lopen in de planning parallel:

Stap 1: verzamelen gegevens

In deze stap worden de benodigde gegevens omtrent de taakomvang verzameld. Met de werkgroep leden is afgesproken dat de volgende gegevens worden aangeleverd:

Meldingen BBK

De omvang van het aantal meldingen is in beeld op basis van het landelijk meldpunt bodemkwaliteit. Dit vraagt geen extra stap van de ODG of deelnemers.

Asbest

- Aantal sloopmeldingen per jaar (2017, 2018 en 2019)
- Prognose aantal sloopmeldingen (2020)
- % meldingen waarbij een asbestinventarisatierapport verplicht is (gebouwen voor 1994).

Milieu-belastende activiteiten

- Uitdraai van het locatiebestand voor de milieutaken.
- Per inrichting zijn daarbij de volgende kenmerken in beeld voor zo ver die voorhanden zijn: NAW gegevens (adres, naam bedrijf, KVK), milieu-specifieke kenmerken (branche, klasse, type, basis wetgeving, activiteiten, SBI code)

Stap 2: analyse taakomvang

Uitgangspunt is dat bij alle deelnemers een uniforme inventarisatie plaatsvindt. Bij alle drie de onderwerpen wordt vanuit de Omgevingsdienst een eerste analyse gemaakt van de taakomvang. Specifieke aandacht gaat hierbij uit naar het locatiebestand voor de milieubelastende activiteiten. Per inrichting wordt de inbreng voor drie situaties in kaart gebracht:

Huidige situatie	Besluit omgevingsrecht (Bor)	Omgevingswet
- Eigen uitvoering deelnemer	Conform voorwerk	Vertaling lijn
- Uitvoering ODG	werkgroep Basistaken en lijn	Struiksma naar de
- Met of zonder mandaat	Struiksma	praktijk

Oldambt levert haar bestand aan, inclusief een eerste analyse. Eventuele verschillen tussen de analyse van Oldambt en de ODG worden in de werkgroep besproken.

Voor de vertaling van de Bor naar de Omgevingswet worden er aannames en inschattingen gemaakt op basis van kenmerken van het locatiebestand. Deze stap is een omvangrijke klus. Per deelnemer betreft het al gauw een duizendtal inrichtingen. Door te groeperen en te filteren verwachten we de

Plan van aanpak: Impactanalyse basistaken

---

inzet in deze stap behapbaar te kunnen houden. Hoe vollediger het locatiebestand, hoe gemakkelijker het wordt.

In de werkgroep worden de aannames besproken en verder aangescherpt. Mochten de beelden over de te hanteren aannames uit elkaar lopen, dan worden er verschillende scenario's bepaald.

Stap 3: werkproces en dienstverlening

Voor de drie onderwerpen wordt besproken hoe het werkproces en de dienstverlening het best kan worden georganiseerd. Voor de meldingen BBK en Asbest wordt hiervoor een aparte (sub)werkgroep ingericht, het onderdeel milieu-belastende activiteiten wordt met de hele werkgroep besproken.

Hieronder staan per onderwerp de belangrijkste vragen:

Meldingen BBK en Asbest

Struiksmá stelt dat de afhandeling van meldingen BBK en Asbest (onder de OW) door de Omgevingsdienst moeten worden afgehandeld. In de praktijk maken deze meldingen onderdeel uit van een bredere taak (bodem, slopen) die bij de gemeente blijft. In de beide (sub)werkgroepen worden besproken hoe de knip in het takenpakket het best kan worden gemaakt, zodat het werkproces soepel loopt. Voor Asbest kan gebruik worden gemaakt van het voorwerk dat door een subwerkgroep reeds is verricht.

Milieu-belastende activiteiten

Met de werkgroep wordt verkend welke afspraken er nodig zijn om tot een adequaat dienstverleningsniveau te komen. Op basis van de video-overleggen (april 2020) zijn de volgende gesprekstema's benoemd:

1. Nabijheid: inrichten van korte lijnen richting inwoners, bedrijven en de collega's in de gemeente. Ook fysiek op locatie (in de bestaande gemeentehuizen) aanwezig zijn, waardoor reistijd wordt verminderd en er eenvoudiger overleg en terugkoppeling mogelijk is.
2. Communicatie bestuurlijk gevoelige zaken: scherpe antenne, en directe terugkoppeling bij gevoelige dossiers;
3. Invulling taken / financiën: bij deelnemers is er de zorg dat inbreng van taken kostenverhogend werkt. Een van de redenen hiervoor is dat deelnemers pragmatischer en minder diepgaand aanpakken. Vraagstuk is wat de mogelijkheden zijn om tot een kosteneffectieve aanpak te komen: risico-gestuurd werken is hierbij een vertrekpunt;
4. Invulling opdrachtgeverschap: als er taken overgaan, hoe borgt de gemeente een adequaat opdrachtgeverschap met kennis van zaken.

Het voorstel is dat de ODG in kaart brengt welke mogelijkheden zij op de eerste 3 punten ziet en wat zij van deelnemers ten aanzien van punt 4 verwacht. Deze beelden worden vervolgens in de werkgroep besproken en verdiept.

Stap 4: tussenrapportage

Op basis van de voorgaande stappen wordt een tussenrapportage cq presentatie opgesteld. In deze rapportage is voor alle drie de onderwerpen de taakomvang beschreven, is de knip in het werkproces bepaald en zijn uitgangspunten voor de dienstverlening benoemd. De tussenrapportage vormt het

Plan van aanpak: Impactanalyse basistaken

---

vertrekpunt voor stap 5: het bepalen van de organisatorische, personele en financiële consequenties.

Stap 5: organisatorische, personele en financiële consequenties

Bij de uitwerking van de organisatorische, personele en financiële consequenties staan de volgende aspecten centraal:

Omvang producten en diensten: aan de gemeenten wordt gevraagd om op basis van de knip in het takenpakket aan te geven hoeveel producten en diensten zij momenteel realiseren. De ODG toetst deze omvang aan het U&H beleid en rekent op basis van de huidige kengetallen door hoeveel formatie en financiële middelen de ODG nodig heeft om de aanvullende producten en diensten te leveren. Hierbij wordt tevens beoordeeld waar er efficiencywinst mogelijk is, omdat taken provinciebreed worden opgepakt. Eventuele efficiencywinst komt ten goede aan alle 13 deelnemers.

Dienstverlening: de ODG beoordeelt de consequenties om het takenpakket, inclusief dienstverleningsaspecten uit te voeren. De huisvesting, uitwisseling van informatie, op locatie werken zijn hierbij belangrijke uitwerkpunten. De deelnemers beoordelen wat er voor nodig is om het opdrachtgeverschap adequaat in te vullen.

Financiële en personele consequenties deelnemers: om de impact voor deelnemers te kunnen bepalen wordt deelnemers gevraagd om in kaart te brengen wat de loonkosten (formatie, bezetting, inhuur) en overhead is die samenhangt met het takenpakket.

Stap 6: eindrapportage

Na het bepalen van de organisatorische, personele en financiële consequenties wordt er een eindrapportage in concept opgesteld. Deze wordt besproken in de werkgroep en met de bestuurlijk opdrachtgever. Met de bestuurlijk opdrachtgever wordt tevens verkend welke vervolgstappen nodig zijn om te komen tot besluitvorming in het DB, AB en bij de gemeenten.

Plan van aanpak: Impactanalyse basistaken

4. Planning

Bestuurlijk is de wens om dit najaar in gesprek te gaan over de doorrekening van het financieringsmodel. De impactanalyse van de basistaken maakt hier onderdeel van uit.

Planning		April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September
		17 18	19 20 21 22	23 24 25 26 27	28 29 30 31	32 33 34 35	36 37 38 39
Plan van aanpak							
Bestuurlijk traject	DB, informeren AB			DB	AB		
1 Gegevens							
Aanleveren gegevens	Gemeenten						
2 Taakomvang							
Eerste analyse gegevens	ODG						
Aanscherpen en uitwerken	Aanscherpen werkgroep, uitwerken ODG						
3 Werkproces en dienstverlening							
Werkproces BBK	Subwerkgroep						
Werkproces Asbest	Subwerkgroep						
Opdrachtgeverschap	Gemeenten, aanscherpen werkgroep						
Dienstverlening	ODG, aanscherpen werkgroep						
(sub) werkgroep	Stap 2 en 3						
4 Tussenrapportage							
Presentatie resultaten	desgewenst: reacties en besluitvorming tussenstand				AB		
5 Organisatorische, personele en financiële consequenties							
Uitvraag opstellen							
Gegevens aanleveren	Gemeenten: opdracht, formatie, budget						
Doorrekenen opdracht	ODG						
Inrichten dienstverlening	ODG						
Bespreken uitkomsten	Werkgroep						
6 Eindrapportage							
Opstellen eindrapportage							
Bestuurlijk traject	17 september DB, 8 oktober AB						DB

De planning is erop gericht om begin van het najaar 2020 de impactanalyse op te leveren. De werkgroep gaat deze ambitie aan, maar geeft wel een aantal voorbehouden:

- Het afstemmen en bespreken van stukken is als gevolg van corona lastiger. Het risico is dat dit gevolgen heeft voor de doorlooptijd.
- De planning gaat ervan uit dat het relatief snel lukt om het locatiebestand in kaart te brengen en de impact van de Omgevingswet op het locatiebestand te bepalen. Mocht daar meer tijd voor nodig zijn, dan treedt ook vertraging op.
- Gelet op de planning lukt het niet om de tussenrapportage formeel in het DB en AB te behandelen. Het voorstel is om het bestuur van de ODG via een presentatie te informeren over de tussentijdse uitkomsten. Desgewenst kan nadien besluitvorming via een schriftelijke ronde plaatsvinden, waarbij de colleges van B&W in de gelegenheid worden gesteld om op de tussentijdse resultaten te reageren.
- Bij vertraging verschuift de start van het bestuurlijk traject op richting 27 november 2020 in het DB en 12 december 2020 in het AB.

5. Aansturing en inzet

Aansturing

- Opdrachtgever: het Dagelijks Bestuur van de ODG. Aanspreekpunt: Henk Jan Bolding
- Opdrachtnemer: de werkgroep Basistaken. Trekker: Evert Bovens

Plan van aanpak: Impactanalyse basistaken

Samenstelling (sub)werkgroepen:

Basistaken

- Deelnemers: Jan Bijma (Het Hogeland), Gert-Jan Hooites (Eemsdelta), Frank Knuver (WO Deal), Maarten van de Werff (Midden-Groningen), Bert Kuper (Oldambt), René Brilhuis (Groningen), Dick Bronsema (Westerkwartier), Marco Deenink (Provincie)
- ODG: Evert Bovens, Paul de Groot, Anton Klijn

Meldingen BBK

- Deelnemers: Jacob Reinder Hielema en Lennaert Reinders (WO Deal), Angela Snip (Westerkwartier), Bert Kuper (Oldambt)
- ODG: Marian Scholten

Asbest

- Deelnemers: Maarten van der Werff (Midden-Groningen), Bert Kuper (Oldambt) Water-Vellinga (WO DEAL), Tjeerd Westra (Westerkwartier)
- ODG: Tonny Bezema (achtervang Priscilla van der Veen)

Deeltaken ODG

- Analyse taakomvang: Paul de Groot, Martin Ottens, Evert Bovens
- (inrichten) Dienstverlening: Anton Klijn, Klaas Bolt, Gera Veenma
- Doorrekenen opdracht: Ayla Zuijderduin, Paul de Groot, Evert Bovens